

KØBENHAVNS BYRET DOM

afsagt den 27. marts 2023

Sag BS-7833/2022-KBH

Sagsøger

(advokat Amalie Starch Larsen)

mod

Udlændinge- og Integrationsministeriet

(advokat Hans August Becker)

Denne afgørelse er truffet af dommerne Dommer 1, Dommer 2 og Dommer 3.

Sagens baggrund og parternes påstande

Retten har modtaget sagen den 25. februar 2022.

Under denne sag, har Sagsøger nedlagt påstand om, at sagsøgte, Udlændinge- og Integrationsministeriet, skal anerkende, at afgørelse af 14. april 2021 om fratagelse af Sagsøgers danske statsborgerskab er ugyldig, hvorfor Sagsøger skal stilles, som om afgørelsen ikke var truffet, subsidiært at afgørelsen skal hjemvises til fornyet behandling i Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Sagsøgte har nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse.

Sagsøgtes påstand om afvisning er i medfør af retsplejelovens § 253 udskilt til særskilt forhandling og afgørelse.

Sagsøgeren har under delhovedforhandlingen nedlagt påstand om, at sagen realitetsbehandles.

Sagsøgte har nedlagt påstand om afvisning.

Sagsfremstilling

Ved sagsøgtets afgørelse af 14. april 2021 blev sagsøgeren frataget sit danske statsborgerskab. Af afgørelsen fremgår:

”Sagsfremstilling

Udlændinge- og Integrationsministeriet modtog den 8. marts 2021 PET's notat af 8. marts 2021, hvoraf det bl.a. fremgår, at PET vurderer, at du har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser.

Endvidere modtog Udlændinge- og Integrationsministeriet den 16. marts 2021 Udenrigsministeriets notat af 16. marts 2021, som indeholder oplysninger om dig.

Udlændinge- og Integrationsministeriet anmodede dig ved brev af 23. marts 2021 til din eboks om at indsende dine bemærkninger til PET's notat af 8. marts 2021 og Udenrigsministeriets notat af 16. marts 2021 inden 14 dage. Ministeriet anmodede dig desuden ved samme brev om inden 14 dage at fremsende dine bemærkninger til de øvrige oplysninger indhentet om dig, herunder dine statsborger-retlige forhold samt oplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR) i Danmark.

Udlændinge- og Integrationsministeriet ses ikke at have modtaget bemærkninger fra dig.

[..]

Oplysninger om statsborgerretlige forhold

Udlændinge- og Integrationsministeriet har konstateret, at du erhvervede dansk indfødsret (statsborgerskab) som biperson til dine forældre ved deres erhvervelse af dansk indfødsret i henhold til lov af 30. maj 1990 med virkning fra den 6. juni 1990.

Det fremgår af din fars ansøgning om dansk statsborgerskab, at han på tidspunktet for din fødsel var statsborger i Pakistan. Det fremgår af ministeriets baggrundsoplysninger om erhvervelse af pakistansk statsborgerskab, at et barn erhverver statsborgerskab i Pakistan, hvis faderen er statsborger i Pakistan.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at du erhvervede statsborgerskab i Pakistan ved din fødsel som barn af en pakistansk far.

Det fremgår endvidere af Udlændinge- og Integrationsministeriets baggrundsoplysninger, at Pakistan tillader dobbelt statsborgerskab med Danmark.

Det fremgår således af den pakistanske indfødsretslovs afsnit 14, stk. 3 om fortabelse af pakistansk statsborgerskab, at bestemmelserne i afsnit 14 ikke finder anvendelse - og skal anses for ikke at have fundet anvendelse på noget tidspunkt - på personer, som har statsborgerskab i lande, med hvilke den føderale pakistanske regering har vedtaget at tillade dobbelt statsborgerskab. Det fremgår bl.a. af det pakistanske indenrigsministeriums hjemmeside, at Danmark er et af de lande, med hvilke Pakistan tillader dobbelt statsborgerskab.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er ikke i besiddelse af oplysninger, som indikerer, at du efterfølgende har fortabt eller er blevet løst fra dine statsborgerlige forhold til Danmark eller Pakistan. [..]

Oplysninger fra CPR

Ifølge oplysninger i CPR er du født i Danmark den Dato 1984, og du har efterfølgende haft adresser forskellige steder i Danmark.

Siden 25. april 2018 har du været registreret som udrejst af Danmark.

Ifølge CPR er du ugift og har ikke børn.

[..]

Vejledning om genoptagelse

Hvis du fremkommer med oplysninger om væsentlige nye retlige eller faktiske omstændigheder, som vil kunne føre til et andet resultat, eller om væsentlige sagsbehandlingsfejl, kan du anmode Udlændinge- og Integrationsministeriet om at få sagen genoptaget.

Domstolsprøvelse

Det bemærkes, at en person, der administrativt har fået frataget sit danske statsborgerskab, i medfør af grundlovens § 63 vil kunne indbringe den administrative afgørelse for domstolene.

Det er dig eller din advokat, der skal indbringe sagen for retten. Sagen skal indbringes for Københavns Byret.

Fristen for indbringelse for domstolene er 4 uger efter afgørelsens meddelelse. Retten kan dog undtagelsesvis tillade en indbringelse efter 4 uger.”

Afgørelsen blev sendt til sagsøgerens e-Boks.

Af det i afgørelsen omtalte notat af 8. marts 2021 fra PET fremgår:

”Notat om den danske statsborger Sagsøger der tillige er statsborger i Pakistan

1. Indledning

Politiets Efterretningstjeneste (PET) har på baggrund af § 8 B, stk. 3, i lov om dansk indfødsret, der blev indsat ved lov nr. 1057 af 24. oktober 2019 om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven (fratagelse af statsborgerskab fra fremmedkrigere m.v.), foretaget en nærmere vurdering af, om Sagsøger har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landerts vitale interesser.

[..]

I dette notat foretages en gennemgang af oplysninger om Sagsøger. Derudover indeholder notatet et generelt afsnit om al-Nusra fronten. Endelig indeholder notatet PET's vurdering af, om Sagsøger har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser.

2. Oplysninger om Sagsøger

Politiet modtog i juni 2019 oplysninger om, at Sagsøger ud-rejste til Syrien i 2016 for at tilslutte sig Jabhat al-Nusrah. Ifølge oplysningerne skulle Sagsøger muligvis have deltaget i kamp-handlinger i Syrien.

Nordic Liaison Officer oplyste den 9. maj 2019, at de tyrkiske myndigheder havde oplysninger om, at Sagsøger havde foretaget ind- og udrejse af Istanbul flere gange både via lufthavnen i Ata-türk og Sabiha Gökçen i årene 2015 til 2017. Sagsøger udrejste sidste gang den 10. maj 2017 fra Atatürk lufthavnen i Istanbul. De tyrkiske myndigheder havde ikke oplysninger om, hvor Sagsøger rejste hen.

Sagsøger har været registreret som direktør for firmaet Virksomhed ApS. PET kan oplyse, at firmaet er anmeldt for flere overtrædelser af bedrageri. Sagsøger var formentlig i den forbindelse eftersøgt med henblik på fremstilling i fogedretten. Københavns Politis eftersøgningsafdeling oplyste ved PET's henvendelse, at det var deres opfattelse, at Sagsøger ikke var at finde i Danmark. Det var eftersøgningsafdelingens opfattelse, at den adresse, som Sagsøger stod tilmeldt på i København siden den 25. april 2018, var fiktiv. Udlejningselskabet havde intet kendskab til Sagsøger. Seneste ændring i folkeregistreret var sket online. Tidligere havde Sagsøger haft tilhørsforhold til Odense. Eftersøgningsafdelingen havde den 15. januar 2019 talt

med Sagsøgers søster, Person 1, der oplyste, at det kun var moderen, der havde haft sporadisk kontakt til Sagsøger. Søsteren havde ikke haft kontakt til Sagsøger de forgangne 9-12 måneder. Søsteren oplyste endvidere, at hun ikke vidste, hvor Sagsøger befandt sig.

Eftersøgningsafdelingen havde den 16. januar 2019 kontakt med en tidligere studieveninde til Sagsøger, Person 2. Person 2 havde oplyst, at Sagsøger i år 2009-2010 havde været på studietur i Syrien. Efter denne tur ændrede Sagsøger væ-sentlig adfærd, bl.a. havde Sagsøger oplyst til Person 2, at han, når han tog til København, havde opholdt sig og overnattet i diverse moskeer på Bydel. Person 2 havde ikke længere kontakt til Sagsøger.

En søgning på åbne medier har vist, at Sagsøger stod anført som direktør i Virksomhed ApS, hvor mailadressen E-mailadresse 1 ses tilknyttet. Den samme mail blev i juni 2012 tilknyttet twitterkontoen Brugernavn 1.

Brugernavn 1 ses i 2013 anvendt ved en YouTube-vi-deo med navnet "Filnavn" af brugeren "Brugernavn 2". På videoen ses en ung dansktalende mand af mellemøstlig herkomst. Personen skønnes af PET at være identisk med Sagsøger. På videoen ser man personen tale ind i kameraet. Ifølge udtalelserne befinder han sig i en flygtningelejr i Amman ved Jordan, hvor han skal mø-des med en "syrisk gut", som ikke vil vises på optagelsen, men kun høres tale på arabisk og engelsk. Det fremgår, at de to personer skal ud at købe nødhjælp til flygtningefamilier. På optagelsen kan man bl.a. se, at der indkøbes dagligvarer.

Statsadvokaten i København har den 27. oktober 2020 vurderet, at Sagsøger vil kunne sigtes for overtrædelse af straffelovens § 114 c, stk. 3, subsidiært § 114 e samt for overtrædelse af straffe-lovens § 114 i, stk. 1.

3. Al-Nusra fronten

Al-Nusra fronten (Jabhat al-Nusra) var en militant islamistisk gruppe, der bekæmpede Assadstyret. Al-Nusra fronten blev etableret i 2012, og i 2013 blev gruppen en del af al-Qaida. I april 2013 annoncerede ISI (senere ISIL og IS) ensidigt en sammenslutning mellem ISI og al-Nusra-fronten, under navnet Den Islamiske Stat i Irak og Levanten (ISIL). Den 30. maj 2013 blev ISIL tilføjet FN's sanktionsliste som et alias for al-Qaida i Irak. Sammenslutningen blev efterfølgende afvist af al-Nusra fronten, og al-Qaida brød med ISIL.

Al-Nusra fronten har siden ændret navn og tilhørsforhold til Hayat Tahrir al-Sham og har taget afstand til al-Qaida.

Hayat Tahrir al-Sham definerer sig i dag som en lokalt forankret oprørsgruppe uden forbindelse til al-Qaida. Der er dog muligt, at enkelte medlemmer stadig har forbindelse til og sympati for al-Qaida. Både al-Nusra fronten og senere Hayat Tahrir al-Sham har løbende allieret sig med en skiftende række af lokale oprørsgrupper i kampe mod Assad-regimet, som er deres helt centrale mål.

Al-Nusra fronten og dets affilierede grupper blev i 2015 betragtet som terrororganisationer, idet grupperne blev opført på EU's terrorliste (Rådets Forordning (EF) Nr. 881/2002 om indførsel af visse specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder, der har tilknytning til ISIL - (Da'esh) og al-Qaidaorganisationerne) under tilføjelse M289, og de har tidligere været på listen under et alias tilhørende al-Qaida i Irak (tilføjelse M289 til Rådets Forordning (EF) Nr. 881/2002 af 27. maj 2002).

På trods af at gruppen har skiftet navn og tilhørsforhold, optræder den stadig på bl.a. EU's, FN's, USA's, Frankrigs og Australiens terrorlister som "al-Nusra-fronten".

[..]

5. PET's vurdering

PET vurderer, at Sagsøger flere gange har været udrejst til Syrien i årene 2015 til 2017. PET vurderer endvidere, at Sagsøger senest udrejste til Syrien i maj 2017, hvor han tilsluttede sig al-Nusra fronten.

Det er PET's vurdering, at Sagsøger kan have modtaget træning og militære færdigheder, ligesom det ikke kan udelukkes, at Sagsøger har deltaget i kamphandlinger i Syrien.

På den baggrund vurderer PET, at Sagsøger har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser."

Af det i afgørelsen omtalte notat af 16. marts 2021 fra Udenrigsministeriet fremgår:

"Udenrigsministeriet modtog den 8. marts 2021 en anmodning fra Udlændinge- og Integrationsministeriets Indfødsretskontor [...] om oplysninger om Sagsøger, som kan have relevans i en sag om administrativ fratagelse af statsborgerskabet, herunder oplysninger om hans færden og handlinger, opholdssteder, sprog, fami-

lieforhold, statsborgerskaber, uddannelse, arbejde m.v. samt om han eller hans familiemedlemmer har en partsrepræsentant.

Udenrigsministeriet har foretaget en søgning i ministeriets journal-system mv. efter oplysninger om Sagsøger. Udenrigsministeriet har identificeret nedenstående oplysninger, som kan have relevans for Udlændinge- og Integrationsministeriets sag.

Udenrigsministeriets Borgerservice er ikke bekendt med, at Sagsøger eller hans familiemedlemmer skulle have en partsrepræsentant.

Den danske ambassade i Ankara og det danske generalkonsulat i Istanbul blev d. 28. januar 2021 kontaktet af en syrisk kvinde, som påstår at have to børn født i Tyrkiet. Kvinden har oplyst, at en dansk mand ved Navn er fader til kvindens to børn.

Det bemærkes, at det ikke er ualmindeligt at navne på arabisk kan staves på forskellige måder, hvorfor det ikke kan udelukkes, at der er tale om Sagsøger. Kvinden giver i sine henvendelser udtryk for, at hun ønsker at få dansk statsborgerskab til børnene. Ambassaden har i svaret til kvinden henvist til Udlændinge- og Integrationsministeriet. Det fremgår af kvindens henvendelse, at manden opholder sig i Istanbul. Mandens fødselsdato er ikke oplyst i henvendelsen.”

Den 12. oktober 2021 skrev sagsøgeren følgende til NemID på e-mail:

”Beskrivelse.

Jeg har stærkt mistanke om at mit NemID er blevet misbrugt og muligvis stadig bliver det. Har ikke adgang til at logge ind på min NemID da jeg bor i udlandet og har ingen nøglekort. Jeg har kun mit CPR nr og adgangskode til NemID. Hvad er mine muligheder for at få et nyt NemID og det gamle spærret ? Jeg vil tage til den danske ambassade i udlandet og få de nødvendige ting udleveret samt det som skal sendes til min adresse i udlandet. Har desuden haste brug for at logge ind på NemID og epost. Hvad kan jeg gøre ?”

NemID support svarede samme dag følgende:

”Kære Sagsøger

Tak for din henvendelse.

Jeg kan oplyse dig om at det seneste korrekte log-ind er foretaget d. 04.10.2018.

Jeg kan se i mit system at vi har en forkert adresse registeret i dit NemID. Det er en dansk adresse vi har stående. Når man flytter til udlandet er det ens eget ansvar at opdatere ens adresse i vores selvbetjening på www.nemid.nu da vi ikke længere kan få adresse oplysninger fra CPR-registeret.

Det betyder at du ikke har mulighed for at bestille et nyt nøglekort online.

Du kan få straksudstedt et nøglekort ved personligt fremmøde på borgerservice.

Bemærk at du skal medbringe gyldig legitimation for at få udleve-ret nøglekortet med det samme.”

Der har under sagen været fremlagt et Pakistan Origin Card (POC) vedrørende sagsøgeren. Det fremgår heraf blandt andet, at sagsøgeren er dansk statsborger, og at han er ”entitled visa free entry into Pakistan” .

Af hjemmesiden for Pakistans National Database and Registration Authority (NADRA) fremgår følgende om POC-kort:

”Pakistan Origin Card (POC) program endeavors to provide eli-gible foreigners with unprecedented incentives to get back to their roots; while ensuring that the motherland remains tightly integra-ted with expatriates worldwide which includes:

- o Multiple visa-free entry into Pakistan.
- o Indefinite stay in Pakistan with exemption from reporting to police or foreigners’ registration offices, etc.

[..]

You are eligible for POC if:

- o You were a Pakistani national and have surrendered the nationality.

[..]

- o You are a foreign national and your parents or grandparents are or were Pakistani nationals.”

Af udateret Messenger chatsamtale mellem sagsøgeren og en medarbejder fra NADRA fremgår:

”Sagsøgeren: I am holder of POC about to expire. Am I registered as holder of Pakistani citizenship with a POC? Or holders of POCs can not be citizens of Pakistan along with holding a POC.

NADRA: which nationality you are holdign?

Sagsøgeren: I’m holding Danish nationality. I got POC after my Mother who is also Danish citizen only, but she is originally from Pakistan.

NADRA: confirm your POC citizen number please

Sagsøgeren: POC Nr. This is the poc nr

NADRA: POC is for single nationals, and NICOP is for dual national.”

Nærværende sag blev anlagt den 25. februar 2022. Parterne er enige om, at 4-ugersfristen i indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 1. pkt., for at indbringe sagen for domstolene er sprunget.

Generelt om NemID

Af oversigt fra NemID fremgår:

”Bestil NemID online, hvis du er bosat i udlandet

Du kan kun bestille Nem ID online, hvis du er bosat uden for Danmark eller Grønland og har et gyldigt dansk pas eller kørekort.

Hvis du er bosat i Danmark eller Grønland, skal du bestille NemID på borgerservice.

Læs mere om bestilling af NemID i borgerservice

Sådan bestiller du NemID online

1. Du kan foretage bestillingen online ved at følge linket til bestilling og indtaste dine oplysninger.

Bestil NemID

2. Dit NemID nøglekort vil blive tilsendt til den postadresse, som du har angivet ved bestilling.
3. Du skal afhente den midlertidige adgangskode på en dansk repræsentation i udlandet.

Afhentningsstedet er enten en dansk repræsentation, et konsulat eller en ambassade. Bemærk i øvrigt, at der af Udenrigsministeriet pålægges et gebyr på [...] for udleveringen, og at du skal fremvise gyldigt dansk pas ved afhentningen af den midlertidige adgangskode.

4. Når du har modtaget dit nøglekort med posten, skal du anvende den afhentede midlertidige adgangskode til at aktivere nøglekortet med.

Læs mere om hvordan du aktiverer dit NemID

Hvis du ikke har dansk pas eller kørekort

Hvis du ikke har et dansk pas eller kørekort, skal du møde op i et borgerservicecenter i Danmark for at bestille et NemID.

Læs mere om bestilling i borgerservice ”

Det fremgår af Udenrigsministeriets hjemmeside, at der i Tyrkiet findes danske repræsentationer i Ankara, Antalya, Gaziantep, Istanbul, Izmir, Marmaris og Mersin.

Forklaringer

Sagsøger har afgivet forklaring.

Sagsøger har blandt andet forklaret, at han siden 2017 har boet fast i Tyrkiet. Inden da rejste han flere gange til Tyrkiet i 2015 og 2016 for at være sammen med sin syriske kæreste, som han havde mødt i Tyrkiet gennem en syrisk ven. Det var hans tanke at bo i Tyrkiet et par år.

Han har kun været i Syrien én gang, da han fra 2009-2010 var 8 måneder på sprogskole i Damaskus med Syddansk Universitet for at lære arabisk sprog. De var 5-7 studerende af sted. Han har aldrig været en del af al-Nusra fronten, og han har ikke modtaget kamptræning.

Han bor sammen med sin kæreste. De har en dreng på tre et halvt år og en pige, som lige er fyldt to år. Hans kæreste har tidligere været i et tvangsægteskab, og hun har status som flygtning i Tyrkiet.

I 2016 søgte han opholdstilladelse i Tyrkiet, og han fik visum for et år ad gangen. Han har ikke rejst med fly fra Tyrkiet til udlandet siden 2017, men han har rejst med indenrigsfly i Tyrkiet. Han har ikke været i Danmark efter 2017, og han har ikke rejst til andre lande end Danmark fra en tyrkisk lufthavn. Han er rejst igennem andre europæiske lande, herunder Tyskland.

Han havde e-Boks, som fungerede, da han tog til Tyrkiet, og han havde to eller tre nøglekort med. Han har ikke brugt sin e-Boks siden 2017, for det har han ikke haft brug for. Han har altid været tilmeldt ordningen med at få notifikationer om post i sin e-Boks.

Da hans datter blev født i Måned 2021, ville han søge familiesammenføring for hende, og han havde brug for en civilstandsattest. Han forsøgte i den forbindelse at logge på med sit NemID nogle gange i februar 2021, men det viste sig, at hans nøglekort var ugyldigt. Han syntes, at det var mærkeligt, for han havde ikke brugt sit nøglekort i lang tid. Han kiggede på hjemmesiden borger.dk for at se, hvilke muligheder han havde. Der stod, at han skulle bestille et nyt nøglekort, og det forsøgte han.

Sidst i marts 2021 kontaktede han sin familie i Danmark og bad dem tage forbi borgerservice for at få et nyt nøglekort til ham. Det blev ikke aktuelt, for han kontaktede selv NemID support, som han ringede og skrev til. Han skulle svare på en række kontrolspørgsmål, så medarbejderen hos NemID kunne sikre sig, at han var den, han påstod, og NemID accepterede, at det var ham. Han oplyste sine tidligere adresser og sin seneste adresse i Odense. Medarbejderen sagde, at han også var registreret med en adresse på Sjælland, men den adresse var forkert, og han kendte ikke til den. Hans rigtige adresse var ikke registreret hos NemID. Han fik at vide, at den ene mulighed var, at han kunne møde op personligt hos borgerservice i Danmark og få et nyt nøglekort, og at den anden mulighed var, at NemID kunne lukke hans NemID, så han kunne få et nyt. Det ville tage 4-5 måneder at få et nyt NemID.

Det var hans plan at tage til Danmark og møde op personligt hos borgerservice. Han tog imidlertid ikke til Danmark, for der var udfordringer med familien. Han skulle have forlænget sin tyrkiske opholdstilladelse, men der havde været lock down, og alt havde været lukket ned. Den 4. april 2021 skulle han til interview i Istanbul om forlængelse af opholdstilladelsen. Alt var ok, men han kunne ikke rejse til Danmark, uden at hans tyrkiske opholdstilladelse var blevet forlænget. Han fik at vide, at det ville tage omkring 50 dage, før han fik svar. Han hørte ikke fra de tyrkiske myndigheder før i maj 2021, hvor hans ansøgning blev afvist. Han søgte igen, og det gik det meste af 2021 med.

Han tænkte, at han måtte gøre noget, og i oktober 2021 kontaktede han den danske ambassade i Ankara. Han spurgte, hvordan proceduren var for at få registreret sine børn. Han fik at vide, at han stod som udrejst og som pakistansk statsborger. Det var et stort chok for ham. I første omgang tænkte han, at det var en fejl og ikke kunne passe. Han forsøgte at få fat på en ansvarlig på ambassaden, og han ringede til sin søster i Danmark og bad hende ringe til ministeriet. Hans søster kontaktede en advokat, som gik ind i sagen for at se, hvad der foregik. I januar eller februar 2022 talte han med sin advokat, der bekræftede, at han var frataget sit danske statsborgerskab.

Han har ikke fået sit NemID til at virke, og han har opgivet at forsøge.

Det Pakistan Origin Card (POC), som fremgår af ekstraktens side 91-92, er hans kort. Han har selv søgt om at få kortet i 2014 eller 2015. Han tog kontakt til den pakistanske ambassade i Danmark, sendte en ansøgning og så fik han kortet i første kvartal 2015. Kortet var gyldigt i 7 år.

Han har haft kontakt til en advokat i Pakistan. Han havde brug for at gøre et eller andet for at få bekræftet fra en officiel person, om POC kortet betyder, at man anses som pakistansk statsborger. Der står på kortet, hvad kortet indebærer. Den pakistanske advokat har sagt, at han med kortet kan indrejse i Pakistan uden visum, men at kortet ikke medfører, at han er pakistansk statsborger. Han har aldrig fået at vide, at han skulle være pakistansk statsborger. Han og hans søskende har altid betragtet sig som danske statsborgere, og hans forældre har ikke sagt, at han skulle være pakistansk statsborger.

Han er stadig vred over, at han har fået frataget sit danske statsborgerskab, og det er en enorm psykisk belastning. Han er afskåret fra at tegne forsikringer, herunder sundhedsforsikring, i Tyrkiet, og han kan ikke få forlænget sin opholdstilladelse. Han må ikke arbejde i Tyrkiet uden opholdstilladelse, og han kan ikke rejse. Han kan ikke have en bankkonto i traditionel forstand. Han og hans børn bliver afvist fra de offentlige sygehuse i Tyrkiet, og læger er meget dyre. Børnene er blevet afvist fra de tyrkiske børnehaver, fordi de ikke har noget id, og de er afskåret fra alting.

Han har aldrig været direktør i Virksomhed ApS. I 2006 havde han adresse i København, men siden da har han ikke haft adresse der. Han kender Person 2 fra studiet, men det er ikke rigtigt, at han har opholdt sig i mo-skeer på Bydel, som hun har oplyst.

Han har lagt en video med navnet Filnavn op på YouTube. Han var i Jordan i 2013 eller 2014 som frivillig kameramand for en dansk journalist. De lavede en dokumentar om livet i en jordansk flygtningelejr. Han stødte på andre danskere, og da han så forholdene i lejren, ville han gerne hjælpe. Han har foretaget indsamlinger til syriske familier, som havde det svært. Han fik kontakt med en ung syrisk fyr, som medvirker i videoen. Fyren ville ikke medvirke med billede, fordi han var bange for den syriske regering.

I februar/marts 2021 kontaktede han flere gange NemID support både via chat og via Skype opkald. Skype opkald optages ikke, og han tænkte ikke på at tage et screen shot af sine chats. Han har ikke selv henvendt sig til NemID for at få dokumentation for sine henvendelser, men hans advokat har forsøgt. Så vidt han ved, svarede NemID ikke herpå.

NemID support oplyste, at han ikke kunne få sendt et nyt nøglekort til Tyrkiet, og at han skulle rejse til Danmark for at få et nyt nøglekort. Hans tyrkiske op-

holdstilladelse var på det tidspunkt udløbet, og hvis han rejste, før hans opholdstilladelse var fornyet, ville han ikke kunne indrejse i Tyrkiet igen, og han ville få en bøde. Måske ville han skulle holde sig ude af Tyrkiet i 180 dage. Han havde lige fået en datter, og hans kæreste var afkræftet, så han valgte at vente med at rejse til Danmark, til hans opholdstilladelse var blevet forlænget.

Hans NemID konto var sat op til notifikationer, men han har hverken fået notifikationer om Udlændinge- og Integrationsministeriets partshøring af 23. marts 2021 eller om ministeriets afgørelse af 14. april 2021. Han plejede at få notifikationer, mens han boede i Danmark.

E-mailadresse 2 er hans mailadresse, og adressen har været tilknyttet hans NemID. Efter han rejste til Tyrkiet, blev hans mailadresse tilknyttet NemID ændret, og han mistænker, at der er sket en form for identitetsmisbrug. Han har altid brugt E-mailadresse 2, men adressen har været frameldt NemID i en periode, og han har ikke fået notifikationer om post til sin e-Boks, mens han har været i Tyrkiet. Det er ikke ham, der har ændret mailadressen over for NemID, og han har ikke foretaget login med NemID i 2018.

Hans Pakistan Origin Card udløb den 10. marts 2022, og han har ikke fået udstedt et nyt. Han lever af lån fra flere forskellige, og af og til arbejder han online freelance med IT-opgaver. Han har tidligere fået sin indkomst sendt til en bankkonto, men det kan ikke lade sig gøre længere, fordi han ikke har dansk pas.

Parternes synspunkter

Sagsøger har i sit påstandsdokument anført:

”...

ANBRINGENDER

Risiko for statsløshed

Det gøres gældende, at Sagsøger ikke er pakistansk statsborger. Dette bekræftes af, at han af de pakistanske myndigheder har fået udstedt et ”Pakistan Origin Card” (POC) i 2015, jf. bilag 2. POC udstedes ikke til pakistanske statsborgere, jf. bilag 3-6

Udlændinge- og Integrationsministeriets afgørelse forholder sig ikke til risikoen for, at Sagsøger ved afgørelsen er gjort statsløs. Således burde det være undersøgt nærmere, om Sagsøger reelt var pakistansk statsborger. Dette bør have en afgørende betydning i forhold til, om der skal meddeles oprejsningsbevilling i nærværende sag, da der er tale om en afgørelse af særligt indgribende karakter, hvor de danske myndigheder ved afgørelsen har handlet i strid med både dansk og international ret.

Det fremgår eksplicit af indfødsretslovens § 8 B, stk. 3, at fratagelse af dansk statsborgerskab kun kan ske, såfremt den pågældende ikke derved bliver statsløs. Det er således et krav, at personen har dobbeltstatsborgerskab.

Det samme følger af flere internationale konventioner. Af Europarådets Statsborgerretskonventions artikel 7, stk. 3 fremgår, at der ikke må ske fratagelse af statsborgerskab, hvis den pågældende person derved bliver statsløs. Af artikel 8, stk. 1 og 2 i FN's Statsløsekonvention (Convention on the Reduction of Statelessness) fremgår, at en kontraherende stat ikke må fratage nogen person statsborgerskab, hvis fratagelsen vil gøre den pågældende statsløs.

Såfremt Udlændinge- og integrationsministeriets afgørelse af 14. april 2021 har som konsekvens at Sagsøger er statsløs, er dette således i strid med både den danske indfødsretslov og de nævnte internationale konventioner.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ikke forud for sagens afgørelse fået oplysninger fra de pakistanske myndigheder, der kan be- eller afkræfte, hvorvidt Sagsøger reelt har pakistansk statsborgerskab. Ministeriets antagelse af, at Sagsøger har dobbelt statsborgerskab bygger alene på ministeriets generelle baggrundsoplysninger.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets pligt at oplyse sagen tilstrækkeligt, jf. officialprincippet. Denne pligt intensiveres jo mere indgribende afgørelsen er. En afgørelse om fratagelse af dansk statsborgerskab må anses som endog særdeles indgribende, og ministeriet burde have sikret sig, at Sagsøger reelt havde et pakistansk statsborgerskab på afgørelsestidspunktet.

Udlændinge- og Integrationsministeriets generelle baggrundsoplysninger, jf. afgørelsens begrundelse, kan ikke føre til et andet resultat, da dette ikke opfylder pligten efter officialprincippet. Der skal være vished for, at Sagsøger reelt har et pakistansk statsborgerskab og dermed ikke er gjort statsløs.

For så vidt angår fortolkningen af FN's Statsløsekonventions artikel 8 henvises til UNHCR's "Guidelines on Statelessness no.5: Loss and Deprivation of Nationality under Articles 5-9 of the 1961 Convention on the Reduction of Statelessness" pkt. 80-83 og 103.

Af disse retningslinjers pkt. 80 fremgår blandt andet:

“A Contracting State’s assessment of whether a person has a second nationality is to be assessed at the time of the Contracting State’s decision to deprive that person of its nationality. As such, and subject to the narrow exceptions in Articles 8(2) and 8(3) of the 1961 Convention, Contracting States may not deprive an individual

of nationality on the basis that they have previously held, are eligible for, or may (re-)acquire another nationality. “

Således skal vurderingen af, om en person har dobbelt statsborgerskab foretages på tidspunktet for afgørelsen om fratagelse af en persons statsborgerskab, og der må ikke ske fratagelse med henvisning til, at vedkommende tidligere har haft, er berettiget til, eller kan (gen-)erhverve et andet statsborgerskab.

Af retningslinjernes pkt. 81 fremgår videre:

“The question relevant to whether an individual will be rendered stateless through withdrawal of nationality is whether the individual currently possesses and has proof of another nationality. This assessment should not be made on the basis of one State’s interpretation of another State’s nationality law but rather should be informed by consultations with and written confirmation from the State in question.

Således er det afgørende i forhold til, om en person gøres statsløs, om personen aktuelt besidder og har bevis for en anden nationalitet. Denne vurdering skal ikke foretages på baggrund af en stats fortolkning af en anden stats lovgivning, men ved konsultationer med og skriftlig bekræftelse fra den relevante stat.

Ministeriet har ikke levet op til disse forpligtelser, både hvad angår bevis for andet statsborgerskab og fremgangsmåden ved undersøgelsen af, om Sagsøger havde pakistansk statsborgerskab på afgørelsestidspunktet.

Det gøres gældende, at ministeriet ved afgørelsen ikke i tilstrækkelig grad har sikret sig, at Sagsøger ikke blev gjort statsløs, at dette er i strid med både dansk og international ret, at der således er tale om en klart ulovlig afgørelse, og at dette bevirker, at der undtagelsesvist skal meddeles oprejsningsbevilling.

Hensynet til sagens fremme

Ifølge lovbemærkningerne (pkt. 2.2.5 som citeret på side 3) er formålet med at fastsætte en indbringelsesfrist på 4 uger hensynet til sagens fremme.

Dette er uddybet nærmere ved indfødsretsudvalgets spørgsmål til Udlændinge- og Integrationsministeriet den 23. oktober 2021 (spm. nr. 8 til L38). Af Udlændinge- og Integrationsministeriets svar fremgår følgende:

”Det fremgår af lovforslaget, at fristen på 4 uger er fastsat af hensyn til sagens fremme. Det har således været Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at en frist på 4 uger var en rimelig frist til indbringelse af en sag for domstolene ud fra hensynet til sagens fremme, og således at domstolene som udgangspunkt ikke bliver mødt med meget gamle sager, hvor beviserne og sagens faktum ligger meget langt tilbage i tid.”

Formålet er således, at sagerne ikke må trække ud, blandt andet af hensyn til bevisførelsen for domstolene. Det må derfor være afgørende for rettens mulighed for undtagelsesvist at tillade indbringelse efter fristens udløb, om fristoverskridelsen har negativ indflydelse for sagens bevisførelse.

Det gøres gældende, at fristoverskridelsen i nærværende sag ikke vil have en sådan negativ betydning for sagens bevisførelse, idet beviserne primært udgør sagens skriftlige materiale, og at der også derfor bør meddeles oprejsningsbevilling.

Undskyldelige forhold

Udover at indfødsretslovens § 8 F, stk. 1 direkte nævner ordet ”undtagelsesvist” i bestemmelsen, så er det desuden forudsat i forarbejderne til bestemmelsen, at der alene kan blive tale om en dispensation fra 4-ugers fristen, hvis fristoverskridelsen skyldes ”undskyldelige forhold”. Ifølge lovforarbejderne (pkt. 2.2.5 citeret på side 3) anses det ikke for undskyldeligt, at vedkommende har bragt sig selv i en situation, hvor e-Boks ikke kan tilgås.

Sagsøger har under sit ophold i Tyrkiet haft e-Boks, men han har ikke haft et gyldigt nøglekort på tidspunktet for afgørelsens meddelelse til ham i e-Boks. Han har derfor ikke kunne tilgå sin e-Boks. Han har forsøgt at få et nyt nøglekort med uden held, da det ifølge både mundtlig og skriftlig vejledningen fra NEM- id-support til ham krævede fremmøde på Borgerservice i Danmark, jf. blandt andet bilag 7. At Sagsøger ikke har kunne tilgå sin e-Boks skyldes således ikke at han har taget ophold i Tyrkiet men den manglende mulighed for at få et nyt nøglekort. Dette bør anses som undskyldelige forhold, og der bør også derfor meddeles oprejsningsbevilling.

Partsbeføjelser

Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at baggrunden for, at der ikke skal ske automatisk indbringelse af sagerne for domstolene er, at den pågældende vil have mulighed for at varetage sine interesser under behandlingen af den administrative sag, herunder i forbindelse med partshøring.

Sagsøger har reelt ikke har haft lejlighed til at gøre brug af sine partsrettigheder under sagens behandling, og dette bør tillægges afgørende. Også derfor bør der meddeles oprejsningsbevilling.

Retsplejelovens § 367, stk. 1 og §§ 372, stk. 1 og 394, stk. 2

Retsplejelovent indeholder flere bestemmelser, der som indfødsretslovens § 8 F giver domstolene hjemmel til ”undtagelsesvist” at fravige en lovbestemt frist for foretagelse af visse retlige skridt. Det gælder fristen for at anmode om genoptagelse af en udeblivelsesdom, jf. retsplejelovens § 367, stk. 1 samt fristen for anke og kære i hhv. retsplejelovens § 372, stk. 1 og § 394, stk. 2.

Retsplejelovens § 367 indeholder en adgang for en domfældt i en udeblivelses-sag til at få genoptaget sagen inden for 4 uger efter, at der er afsagt dom. Det følger af samme bestemmelse, at en domstol *undtagelsesvist* kan genoptage en sag, hvis anmodningen indgives senere end de 4 uger, men inden 1 år efter afsigelsen. Altså, den samme ordlyd som indfødsretslovens § 8F, stk. 1, jf. ordet ”undtagelsesvist” .

Foruden sammenfaldet af ordlyden er det fælles for de to bestemmelser, at der skal foretages en afvejning mellem på den ene side hensynet til at kunne fast-sætte frister for retssager (og dermed sikre sagens fremme), og på den anden side hensynet til borgerens mulighed for at få sin sag prøvet ved domstolene.

Ifølge retspraksis vedrørende domstolenes dispensation fra 4-ugers fristen i retsplejelovens § 367 tillægges det blandt andet vægt, hvor *hurtigt* den dømte begærer sagen genoptaget efter at være blevet bekendt med dommen. Der henvises til U1999.525Ø og U2007.1164Ø.

Endvidere tillægges det vægt, hvor *indgribende* dommen er. I sager med betalingspåstand lægger retterne således vægt på, hvor stort et beløb den dømte er dømt til at betale U.2000.1467 (betaling af 1 mio. kr.).

Domstolenes adgang til at dispensere for fristerne for anke og kære fremgår af henholdsvis retsplejelovens § 372 og § 394, stk. 2. Begge bestemmelser indeholder en adgang for domstolene til *undtagelsesvist* at dispensere fra fristerne ved at give oprejsningsbevilling.

Det fremgår af artiklen ”Oprejsningsbevillinger i borgerlige sager og tilladelser til ekstraordinær anke efter retsplejelovens § 399” , der er trykt i U.1992B.457, at det ifølge betænkning 698/1973 til retsplejeloven var praksis vedrørende oprejsningsbevillinger, at adgangen hertil var mere lempelig, når der var tale om en kort fristoverskridelse, og at der ved længere overskridelser ” *gives tilladelse, så-fremt der foreligger rimelig grund til forsinkelsen.* ”

Det anføres videre i artiklen, at det tillige tillægges en vis vægt, om der er ud-sigt til, at afgørelsen bliver ændret under anken.

Endelig fremgår det af artiklen, at der i praksis også lægges betydelig vægt på hensynet til modparten, der må kunne stole på, at en afgørelse ikke er appelleret inden for appelfristens udløb, dog således at det ” *[v]ed vurderingen af hensynet til modparten må kunne inddrages, om modparten er en offentlig myndighed...* ” . Der er således et mindre hensyn at tage over for en offentlig myndighed end over for en privat person.

I nærværende sag indgav Sagsøger stævning den 25. februar 2022, hvil- ket er ca. 9 måneder efter fristens udløb, men inden for 4 uger fra han blev be- kendt med afgørelsen den 14. februar 2022.

Det gøres gældende, at der er tale om en særdeles indgribende afgørelse, som det ikke kan udelukkes, vil blive ændret ved en realitetsbehandling, og at Sagsøger har indgivet stævning hurtigt efter han blev bekendt med afgørelsen. Dette sammenholdt med, at sagsøgte er en offentlig myndighed bør føre til, at der meddeles oprejsningsbevilling.

EMRK artikel 6 og artikel 13

Det gøres gældende, at opretholdelsen af 4-ugers fristen er i strid med Dan- marks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettig- hedskonventions (EMRK) artikel 6, stk. 1 om retten til en retfærdig rettergang og artikel 13 om retten til effektive retsmidler.

EMRK artikel 6 giver domstolsadgang i straffesager og sager om borgerlige ret- tigheder og forpligtelser. Det gøres gældende, at afgørelser truffet af stater, der fratager en person statsborgerskab er omfattet af beskyttelsen i artikel 6. Be- stemmelsen bør derfor også finde anvendelse i nærværende sag.

En nægtelse af domstolsprøvelse sammenholdt med, at der i denne type sager ikke er mulighed for administrativ rekurs, udgør en krænkelse af artikel 6 og artikel 13. Det bør i denne forbindelse tillægges vægt, at Sagsøger reelt vil stå uden mulighed for at anfægte afgørelsen.
...” .

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i sit påstandsdokument anført:
”...

4. ANBRINGENDER

4.1 Sagsøgers overskridelse af indbringelsesfristen

Til støtte for påstanden om afvisning gøres det overordnet gældende, at denne sag er anlagt efter udløbet af indbringelsesfristen, jf. indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 1. pkt., idet stævningen er indleveret senere end 4 uger efter, at ministeri-ets afgørelse af 14. april 2021 om fratagelse af dansk indfødsret (bilag 1) blev gjort tilgængelig i Sagsøgers e-Boks. Fristen på 4 uger løber fra tidspunk- tet, hvor afgørelsen er kommet frem, dvs. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen blev gjort tilgængelig i Sagsøgers e-Boks, jf. § 10, nr. 1, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Derfor skal søgsmålet altså afvises, medmindre der er grundlag for undtagelsesvis at se bort fra fristoverskridelsen. Udlæn- dinge- og Integrationsministeriet gør gældende, at der ikke er grundlag for undtagelsesvis at se bort fra fristoverskridelsen i denne sag.

Det fremgår af de ovenfor citerede bemærkninger til bestemmelsen i indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, at et eksempel, hvor retten undtagelsesvis skal tillade indbringelse af sagen efter udløbet af 4-ugersfristen, er ”undskyldelige forhold” .

Det skal imidlertid bemærkes, at det fremgår udtrykkeligt af bemærkningerne i lovforslag nr. 38 af 22. oktober 2019 til bestemmelsen i indfødsretslovens § 8 F, stk. 1 (s. 15, 8. afsnit), at det ikke er et undskyldeligt forhold, som bevirker, at der skal ses bort fra indbringelsesfristen, når man – som Sagsøger i denne sag – har bragt sig selv i en situation, hvor han angiveligt ikke kunne tilgå sin e-Boks.

Det må i den anledning bemærkes, at Sagsøger frivilligt er udrejst fra Danmark for at indrejse til Syrien, at Sagsøger har undladt at søge fritagelse fra obligatorisk tilslutning fra digital post, jf. lov om Digital Post fra of-fentlige afsendere, § 3, stk. 4 (hvilket han ville have fået, jf. lovens § 5, stk. 1, 2. pkt.), og at Sagsøger frivilligt har tilsluttet sig Jabhat al-Nusra, hvorefter han efter det oplyste tog ophold i Tyrkiet, hvor han angiveligt (men udokumenteret) skulle være ude af stand til at tilgå e-boks som følge af et manglende gyldigt nøglekort til NemID. Sagsøger synes da heller ikke at have udfoldet nogen som helst bestræbelser på at få adgang til sin e-boks før længe efter, at ministeriet foretog partshøring og senere traf afgørelse i sagen. Sagsøger har på baggrund heraf selv bragt sig i en situation, hvor han angiveligt ikke skulle kunne tilgå sin e-Boks, hvilket således ikke udgør sådanne særlige omstændigheder, som kunne bevirke, at retten undtagelsesvis bør tillade indbringelse efter indbringelsesfristen, jf. indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 2. pkt. Det forhold, at han af samme grund angiveligt ikke har kunnet bidrage til sags-oplysningen gennem partshøring eller i øvrigt angiveligt ikke har kunnet udøve partsbeføjelser, ændrer ikke herpå.

Sagsøger oplyser, at han ikke har haft adgang til sin e-Boks angiveligt som følge af, at han ikke skulle have haft NemID. Han har oplyst tidligere at skulle have kontaktet de danske myndigheder for at få fornyet sit NemID og i den forbindelse angiveligt være blevet oplyst, at han skulle henvende sig på Borgerservice i Danmark for at få det fornyet. Dette mente han så antageligvis ikke at kunne, da han efter eget udsagn opholdt sig i Tyrkiet. Det fremgår ikke, hvori en sådan hindring skulle bestå.

Det gøres dog desuagtet gældende, at ovenstående forhold er irrelevant for sagens bedømmelse, idet der heller ikke i dette tilfælde er tale om undskyldelige forhold. Det oplyste er desuden ikke underbygget af sagens dokumenter, og korrespondancen i bilag 7 ændrer ikke herpå. Der stilles i øvrigt ikke krav om, at NemID skal afhentes på Borgerservice i Danmark, når den pågældende er registreret som udrejst af landet. Der henvises til bilag C, oversigt fra NemID om, hvorledes NemID kan bestilles, når man er bosat i udlandet. Sagsøger er

ifølge oplysninger i CPR registreret som udrejst af Danmark pr. 25. april 2018, hvilket også fremgår af ministeriets afgørelse (bilag 1, side 4). I sådanne tilfælde stilles der alene krav om, at afhentning af en midlertidig adgangskode skal ske på en dansk repræsentation, eksempelvis et konsulat eller en ambassade. Så-danne findes i Ankara, Alanya, Antalya, Gaziantep, Istanbul, Izmir, Marmaris og Mersin, jf. bilag D, oversigt over danske repræsentationer i Tyrkiet.

Ved siden af det bemærkes det, at selv hvis afhentning af NemID i et sådant tilfælde ville skulle ske i Danmark, så er der ingen grunde til at tillægge det særlig vægt i forhold til fristoverskridelsen. I den forbindelse bemærkes det for det første, at det (ubestridt) alene skyldes Sagsøgers egne forhold, hvis han har mistet adgang til NemID. For det andet, at Sagsøger først ca. et halvt år efter afgørelsen blev truffet påbegyndte skridt til at genetablere sin NemID-adgang. For det tredje synes der ikke at have været nogen hindringer for Sagsøger i rent faktisk at etablere adgang, hvis han havde ønsket det, forud for ministeriets parthøring og senere afgørelse i sagen.

4.2 Retsplejelovens regler om fristoverskridelser kan ikke anvendes analogt

Udlændinge- og Integrationsministeriet forstår Sagsøgers anbringender på den måde, at Sagsøger gør gældende, at bestemmelsen i indfødsrets-lovens § 8 F, stk. 1, 2. pkt., skal fortolkes i lyset af bestemmelser i retsplejeloven om genoptagelse, anke og kære. Det skal den ikke. Der henvises i den forbindelse til afgørelserne fra Københavns Byret af 24. juni 2022 i sag BS-25815-2021-KBH og af 1. juli 2022 i sag BS-1515/2021-KBH (medtaget i materialesamlingen). Bestemmelsen skal således fortolkes med udgangspunkt i indfødsretslovens regler og bemærkninger hertil. Der er ingen støtte i forarbejderne til bestemmelsen eller i øvrigt til at fortolke bestemmelsen i lyset af bestemmelser i retsplejeloven. Det bestrides derfor, at der kan anvendes analogier fra retsplejeloven til fortolkningen af indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 2. pkt.

Det bemærkes i den sammenhæng, at retsplejelovens bestemmelser om genoptagelse af udeblivelsesdomme, jf. retsplejelovens § 367, stk. 1, 2. pkt., og tilladelse til kære eller anke efter fristens udløb, jf. retsplejelovens § 372, stk. 1, 5. pkt., og § 394, stk. 2, 4. pkt., alle har til formål at sikre, at parten ikke lider et uopretteligt retstab som følge af fristoverskridelser, som må anses for undskyldelige.

I den sammenhæng skal det bemærkes, som det også fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets afgørelse af 14. april 2021 (bilag 1, s. 5), at sagen vil kunne genoptages i det omfang, Sagsøger fremkommer med væsentlige nye retlige eller faktiske omstændigheder, som vil kunne føre til et andet resultat. En sådan adgang foreligger selvsagt ikke, hvis der er tale om en sædvanlig civil sag mellem private parter, hvor en endelig dom har retskraft. Det forhold, at der kan ske genoptagelse af afgørelsen efter almindelige forvaltningsretlige

regler, taler derfor også afgørende imod, at principperne i retsplejelovens regler om genoptagelse af udeblivelsesdomme og oprejsningsbevilling skulle finde anvendelse tilsvarende i forhold til indfødsretslovens § 8 F, stk. 1.

Muligheden for genoptagelse af ministeriets afgørelse imødekommer således også de hensyn, der ligger bag reglerne om oprejsningsbevilling til tilladelse til kære eller anke efter fristens udløb og genoptagelse af udeblivelsesdomme.

I forhold til Sagsøger overskridelse af indbringelsesfristen i indfødsrets-lovens § 8 F, stk. 1, 1. pkt., bemærkes, at der er tale om en fristoverskridelse på mere end 9 måneder. Sagsøger gør i den forbindelse alene gældende som ”undskyldelige forhold”, at sagen er anlagt inden for 4 uger efter, at han blev bekendt med afgørelsen (og dermed fristen), og at han angiveligt ikke havde haft adgang til e-Boks.

Hertil skal det i første række bemærkes, at dette næppe kan anses for at være en hurtig reaktion på fristoverskridelsen, som samlet var på mere end 9 måneder.

Men selv hvis retten måtte finde, at indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 2. pkt., skulle fortolkes i overensstemmelse med praksis i forhold til retsplejelovens bestemmelser, og selv hvis parten havde reageret hurtigt efter at være blevet bekendt med fristoverskridelsen, skal det bemærkes, at det ikke er et forhold, der ville kunne tillægges selvstændig eller afgørende betydning ved vurderingen af, om der skal meddeles tilladelse til genoptagelse af udeblivelsesdomme eller oprejsningsbevilling efter retsplejelovens bestemmelser. Det er således Sagsøger selv, der frivilligt har bragt sig i den situation, der førte til fristoverskridelsen, og Sagsøger har ikke søgt om fritagelse fra obligatorisk Digital Post i henhold til § 3, stk. 4, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, hvorfor det må anses som utvivlsomt, at ministeriets afgørelse af 14. april 2021 er kommet frem til Sagsøger.

I den af Sagsøger fremhævede retspraksis var det forhold, at parten reagerede hurtigt efter at være blevet bekendt med udeblivelsesdommen, alene ét element i vurderingen af, om der undtagelsesvis kunne ses bort fra fristoverskridelsen, jf. retsplejelovens § 367, stk. 1, 2. pkt. Omvendt sagt er hurtigheden i reaktionen en nødvendig, men ikke tilstrækkelig betingelse for indrømmelse af genoptagelse, anke eller kære efter retsplejelovens §§ 367, stk. 1, 2. pkt., 372, stk. 1, 5. pkt., og 394, stk. 2, 4. pkt.

I U.1999.525 Ø tillagde landsretten det således afgørende betydning, at byretten ikke kunne dokumentere, hvilken dato indkaldelsen til retsmødet blev afsendt med almindelig post til kærende. Herudover tillagde landsretten det betydning, at den kærende rettede henvendelse kort tid (13 dage) efter, at han fik forkyndt en indkaldelse til fogedretten i anledning af udeblivelsesdommen.

I U. 2007.1164 Ø fandt landsretten efter en samlet vurdering, at betingelserne for undtagelsesvis at genoptage udeblivelsesdommen var til stede, jf. retspleje-lovens § 367, stk. 1, 2. pkt. Landsretten lagde vægt på, at det var tvivlsomt, hvornår den kærende havde opnået kendskab til den afsagte udeblivelsesdom, og om Lejernes LO havde repræsenteret hende under boligretssagen. Herud-over tillagde landsretten det vægt, at den kærende reagerede kort tid (9 dage) efter modtagelse af indkaldelsen til fogedretten samt sagens indgribende betydning for den kærende.

Selv hvis der kunne drages analogier til retsplejelovens bestemmelser, og selv hvis omstændighederne vedrørende Sagsøgers angivelige manglende adgang til e-boks sammenholdt med de øvrige forhold i udgangspunktet ville kunne føre til, at der ”undtagelsesvis” kunne ses bort fra fristoverskridelsen ud fra retsplejelovens regler, så vil det i forhold til indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 2. pkt., netop ikke være tilfældet. Det skyldes, at det af de ovenfor citerede bemærkninger til bestemmelsen i indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, specifikt fremgår, at det ikke er et undskyldeligt forhold, som bevirker, at der skal ses bort fra indbringelsesfristen, at Sagsøger har bragt sig selv i en situation, hvor han angiveligt ikke kan tilgå sin e-Boks.

Så selv hvis ovennævnte retspraksis skulle udstrækkes til også at dække indfødsretslovens § 8F, stk. 1, så ville heller ikke denne praksis derfor danne grundlag for undtagelsesvis at se bort fra indbringelsesfristen i indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 1. pkt.

4.3 Der foreligger ingen krænkelse af EMRK artikel 6 eller grundlovens § 63

Det følger af EMRK artikel 6, stk. 1, at enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der er oprettet ved lov, når der skal træffes afgørelse enten i en strid om hans borgerlige rettigheder og forpligtelser eller angående en mod ham rettet anklage for en forbrydelse.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (Domstolen) har i flere sager fundet, at sager om erhvervelse og fortabelse af statsborgerskab ikke udgør sager om borgerlige rettigheder og forpligtelser eller straffesager i EMRK artikel 6's forstand, hvorfor bestemmelsen ikke finder anvendelse herpå, jf. bl.a. Domstolens afvisningskendelse af 4. januar 2005 i sag 10513/03 Naumov mod Albanien, samt Domstolens dom af 7. februar 2012 i sag 31098/10 Al-Hamdani mod Bosnien-Herzegovina, præmis 72.

EMRK artikel 6 finder derfor ikke anvendelse på en sag af denne karakter, og retspraksis giver intet grundlag for Sagsøgers synspunkt om, at bestemmelsen i artikel 6, stk. 3, skulle være anvendelig analogt.

Grundlovens § 63 er desuden ikke til hinder for, at der ved lov fastsættes en indbringelsesfrist, og der er ingen retskildemæssige holdepunkter for, at grundlovens § 63 skulle være til hinder for, at en sådan lovbestemt indbringelsesfrist kan håndhæves i en situation som den foreliggende.

4.4 Statsborgerretlige forhold

Spørgsmålet om, hvorvidt Sagsøger faktisk havde pakistansk statsborgerskab på afgørelsestidspunktet, er ikke en del af prøvelsen af afvisningspåstanden. Afvisningspåstanden omhandler alene, hvorvidt der i denne sag er anledning til i medfør af indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 2. pkt., undtagelsesvist at tillade, at sagen indbringes efter udløbet af 4 ugers-fristen, jf. indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 1. pkt., for indbringelsen af ministeriets afgørelse i sagen.

Sagsøgers statsborgerretlige forhold er uden betydning for vurderingen af indbringelsesfristen og undtagelsesbestemmelsen i indfødsretslovens § 8 F, stk. 1. Dette er i stedet et spørgsmål om mulig genoptagelse af ministeriets afgørelse, jf. herved også eksplicit Københavns Byrets dom af 24. juni 2022 i sag BS-25815-2021-KBH og implicit Københavns Byrets dom af 1. juli 2022 i sag BS-1515/2021-KBH (medtaget i materialesamlingen). Sagsøger har indtil videre ikke fundet det relevant at anmode om genoptagelse af ministeriets afgørelse.

I den forbindelse skal det dog for god ordens skyld bemærkes, at såfremt det senere måtte vise sig, at Sagsøger ikke på tidspunktet for frakendelsen af dansk indfødsret var statsborger i Pakistan, ville dette i sig selv være tilstrækkeligt grundlag til genoptagelse af ministeriets afgørelse.
...” .

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Udlændinge- og Integrationsministeriet traf den 14. april 2021 afgørelse om fratagelse af Sagsøgers danske statsborgerskab i medfør af indfødsretslovens § 8 B, stk. 3. Afgørelsen blev samme dag sendt til Sagsøgers e-Boks.

Det er ubestridt, at Sagsøger efter lov om Digital Post fra offentlige afsender § 3, stk. 1, er tilsluttet Digital Post (e-Boks). Det fremgår af lovens § 3, stk. 4, at hvis en fysisk person, der er tilsluttet efter stk. 1, ikke længere har bopæl eller fast ophold i Danmark, fortsætter tilslutningen efter stk. 1 uændret, medmindre den pågældende anmoder om fritagelse. En anmodning om fritagelse fra en person, der ikke længere har bopæl eller fast ophold i Danmark, vil efter

§ 5, stk. 1, 2. pkt., altid medføre fritagelse. Sagsøger har ubestridt ikke anmodet om en sådan fritagelse.

Der er enighed om, at Sagsøgers indlevering af stævning den 25. februar 2022 er sket efter udløbet af den i indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 1. pkt., fastsatte frist på 4 uger.

Spørgsmålet er herefter, om der foreligger sådanne ganske særlige omstændigheder, at retten undtagelsesvis kan tillade en indbringelse efter 4 uger i medfør af indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 2. pkt.

Sagsøger har anført blandt andet, at han under sit ophold i Tyrkiet har haft e-Boks, men at han ikke har haft gyldigt nøglekort på tidspunktet for afgørelsen, og at det trods forsøg herpå ikke lykkedes ham at få et nyt nøglekort. En undskyldelig omstændighed har derfor medført, at han ikke har kunnet gøre sig bekendt med fristen via e-Boks.

Af forarbejderne til lov nr. 1057 af 24. oktober 2019 om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven, lovforslag L 38 af 22. oktober 2019, bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser vedrørende § 8 F, fremgår blandt andet:

"Der foreslås fastsat en frist for indbringelse for domstolene på 4 uger af hensyn til sagens fremme. Retten kan dog undtagelsesvis tillade en indbringelse efter 4 uger. Retten kan således give oprejsningsbevilling. Dette kan f.eks. være i tilfælde, hvor parten pga. undskyldelige forhold kan godtgøre ikke at være blevet bekendt med klagefristen til domstolene. Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke vil være et undskyldeligt forhold, at parten har bragt sig selv i en situation, hvor det ikke er muligt for vedkommende at tilgå sin e-boks eller læse Statstidende."

Sagsøger er ifølge oplysninger i CPR-registeret udrejst af Danmark pr. den 25. april 2018. Af oversigt om bestilling af NemID fremgår, at man som bo-siddende i udlandet kan foretage bestilling online og herefter afhente en midlertidig adgangskode på en dansk repræsentation, hvorefter nøglekort vil blive sendt til ens adresse i udlandet. Det er oplyst, at der i Tyrkiet findes dansk repræsentation i Ankara, Antalya, Gaziantep, Istanbul, Izmir, Marmaris og Mer-sin. Retten finder herefter, at Sagsøger har haft mulighed for at skaffe sig et nøglekort, og at han herefter selv har bragt sig i en situation, hvor det ikke var muligt for ham at tilgå sin e-Boks.

Det findes herefter ikke godtgjort, at der foreligger sådanne undskyldelige omstændigheder, at retten undtagelsesvist kan tillade, at sagen indbringes for byretten efter udløbet af fristen på 4 uger.

Allerede fordi der hverken i indfødsretslovens § 8 F eller i bestemmelsens forarbejder er henvist til retsplejelovens regler om oprejsningsbevilling, finder retten, at der ikke er holdepunkter for at antage, at disse bestemmelser kan anvendes analogt, hvortil kommer, at det af Udlændinge- og Integrationsministeriets afgørelse af 14. april 2021 fremgår, at sagen kan begæres genoptaget, såfremt der fremkommer oplysninger om væsentlige nye retlige eller faktiske omstændigheder.

Herefter, og da det af sagsøgeren i øvrigt anførte ikke kan føre til et andet resultat i forhold til vurderingen efter indfødsretslovens § 8 F, stk. 1, 2. pkt., tages sagsøgtens påstand om afvisning til følge.

Efter omstændighederne findes ingen af parterne at skulle betale sagsomkostninger til den anden part eller til statskassen.

THI KENDES FOR RET:

Sagen afvises.

Publiceret til portalen d. 27-03-2023 kl. 13:00

Modtagere: Sagsøger, Advokat (L) Amalie Starch Larsen, Advokat (L) Hans August
Becker, Sagsøgte Udlændinge- og Integrationsministeriet